

רְחִימָא הוּא דְמֵאֲרִיָּהּ הוּא אַהוּב לִקְבֵּהּ. כַּמָּה נְטוּרִין נְטוּרִין לִיָּה מְפֹל סְטָרִין וּכְמָה שׁוֹמְרִים עוֹמְדִים לְשׁוֹמְרוֹ מִכֹּל הַצְּדָדִים הֵינּוּ מִכֹּל פְּגְעֵי הָעוֹלָם, רְשִׁימָא הוּא לְטָב לְעֵילָא וְתַתָּא רְשׁוּם הוּא לְטוֹב לְמַעְלָה וְלַמַּטָּה, וְשְׂכִינְתָא קַדִּישָׁא שְׂרִיא עֲלוּי. וְהַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה שׁוֹרָה עֲלוּי וְהוּא נַעֲשֶׂה מִרְכָּבָה אֵלֶיהָ וּמִמֶּנּוּ נִמְשָׁךְ הַשַּׁפַּע לְעוֹלָם.

בזמן שאדם מטה דרכו לדרך לא טובה שלא כרצון השי"ת השכינה מסתלקת
ממנו

וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ אֲסִי אֲרַחֲוִי וּבְזִמְנָא שְׂאִדָּם מַטָּה דְרַכּוּ לְדֶרֶךְ לֹא טוֹבָה שְׂלֹא כְרִצּוֹן הַשִּׁי"ת שְׂכִינְתָא אֲסִתְלַקְתָּ מִנִּיהּ הַשְׂכִּינָה מִסְתַּלַּקְתָּ מִמֶּנּוּ, וְנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא לָא אֲתִדְבַקְתָּ בִּיהּ וְהַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה אֵינָה נִדְבַקְתָּ בּוֹ. וּמִסְטָרָא דְהַוְיָא בִּישָׁא תְקִיפָא וּמִצַּד הַסְט"א שֶׁל הַנַּחֲשׁ הִרַע הַחֹזֵק אֲתַעֲרֵר רוּחָא חָד דְשֵׁט וְאֲזִיל בְּעֵלְמָא מִתְעוֹרֵר רוּחַ אֶחָד שֶׁהוּא מְשׁוּטֵט וְהוֹלֵךְ בְּעוֹלָם וְדָלָא שְׂרִיא אֲלָא בְּאַתָּר דְקְדוּשָׁה עֲלָאָה אֲסִתְלַקְתָּ מִתַּפָּן וְאֵין הוּא שׁוֹרָה אֲלָא בְּמִקוּם שְׂקְדוּשָׁה הַעֲלִינָה מִסְתַּלַּקְתָּ מִשָּׁם וְהַחוּטָא הוּזָה קוֹדֵם שְׁחַטָּא הִיתָה הַשְׂכִּינָה אִיתּוּ וְהַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה הִיתָה דְבוּקָה בּוֹ וְעַכְשֵׁי שְׁחַטָּא נִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ שְׁתִּיבָהּ אֹתָהּ הַרוּחַ שׁוֹרָה עֲלוּי. וְכִדְרִין אֲסִתְאָב פֶּר נֶשׁ, וְאַתְפְּגִים בְּבִשְׂרִיָּהּ וְאִז נִטְמָא הָאָדָם וְנִפְגַּם בְּבִשְׂרוֹ, בְּחִיזוֹ דְאַנְפּוּי בְּכֹלָא וּבִמְרָאָה פְּנִי וּבַהֲכַל וְכֹל רוּאִיו מְכִירִים אֹתוֹ בְּחַטָּאוּ.

הנשמה שנמשכה מהבינה יש לה רשות לדבר לפני הקב"ה

וְתָא חַוִּי, בְּגִין דְּהָאֵי נַפְשׁ חַיָּה אִיהִי קַדִּישָׁא עֲלָאָה ובא

וראה לפי שזאת הנפש הנמשכת מהבינה היא קדושה ועליונה, **בְּדִ אֲרַעָא**

קַדִּישָׁא מִשְׁכָּא לָּהּ, וְאִתְפְּלִילַת בְּגִוּוּהָ כאשר המלכות הנקראת

ארץ הקדושה משכה אותה ונכללה בתוכה, **בְּדִין קַרִּינָן לָּהּ נְשָׁמָה** אז אנו

קוראים לה נשמה על שם הבינה שממנה היא נמשכת. **וְדָא הִיא דְּסִלְקָא**

לְעֵילָא, וּמְמַלְלָא קָמִי מַלְכָּא קַדִּישָׁא זוהי הנשמה העולה למעלה

ומדברת לפני המלך הקדוש ז"א כי היא בחינת אח ורע לז"א [קסט], **וְעֵילָא בְּכָל**

תְּרַעִין, וְלִית דִּימְחֵי בִידְהָא והיא נכנסת בכל השערים של ההיכלות ואין

מי שימחה בידה. **וְעַל דָּא אִתְקַרֵּי רוּחָא מְמַלְלָא** ולכן היא נקראת 'נפש

המדברת' וכמו שתרגם אונקלוס 'נפש חיה' רוח ממללא', **דְּהָא כָּל שְׂאָר**

נַפְשָׁתָא לִית לֹון רִשׁוּ לְמַלְלָא קָמִי מַלְכָּא, בְּרֵ הָאֵי שהרי

כל שאר חלקי הנפש אין להם רשות לדבר לפני המלך ז"א חוץ ממנה שהיא נמשכת

מהבינה.

אור הרשב"י

[קסט] שאנו מעלים מ"ן למלכות אבל יש בחינת צדיקים שיכולים גם להעלות מ"ן למעלה יותר כי הם נקראים אח ורע לז"א

הלימוד היומי

שרה בת דורית רבקה – רפואה שלום בית וכל הישועות

נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה

וְעַל דָּא אֹרְיִיתָא אַכְרִיזַת וְאַמַּרַת ועל זה התורה מכריזה ואומרת

נְצוֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרַע ושפתיך מדבר מירמה סור מרע ועשה

טוב וְגו', וּכְתִיב (משלי כא) שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שומר מצרות נפשו

וְגו', בְּגִין דְּאִי שְׁפוּוֹתִיהּ וְלִישְׁנִיהּ מְמַלְלָן מְלִין בִּישְׁיָן לפי

שאם שפתיו ולשונו מדברים דברים רעים, אִינוּן מְלִין סְלָקִין לְעֵילָא,

וּבְשַׁעְתָּא דְּסְלָקִין אותם הדברים עולים למעלה ובשעה שהם עולים כִּלְא

מְכַרְיִזִין וְאַמְרִין אֶסְתַּלְקוּ מִסּוֹחַרְנִיהּ דְּמַלְהַ בִּישָׂא

דְּפִלְגְּנִיא כולם מכריזים ואומרים הסתלקו מסיבי הדיבור הרע של פלוני, פְּנוּן

אַתָּר לְאַרְחִייהּ דְּהוּיָא תְּקִיפָא פנו מקום למקום הנחש החזק כדי שאלו

הדיבורים הרעים ילכו לשם כי שם מקומם. פְּדִין נְשַׁמְתָּא קְדִישָׂא

אֶתְעַבְרָא מִנִּיהּ וְאַסְתַּלְקַת ואז הנשמה הקדושה עוברת ומסתלקת ממנו,

וְלֹא יִכְלֹא לְמַלְלָא ומאז אינו יכול לדבר כְּמַה דְּאַתָּת אָמַר כמו שכתוב

(תהלים לט) נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה הַחֲשִׁיתִי מִטּוֹב.

וְהָיָא נְשַׁמְתָּא סְלָקָא בְּכַסּוּפָא בְּעֵאקוּ דְּכִלְא ואותה

הנשמה עולה למעלה בבושה ובצער שכולם מצערים אותה, וְלֹא

יְהִבִין לָהּ אַתָּר כְּמַלְקְדָּמִין ולא נותנים לה מקום כבתחילה וְעַל דָּא

פְּתִיב ועל זה כתוב, שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מְצָרוֹת נִפְשׁוֹ

ולא כתוב שומר מצרות עצמו. נִפְשׁוֹ וְדָאִי הָהִיא דְּהוּת מְמַלְלָא

אֶתְעַבִּידַת מִשְׁתַּוְּקָא בְּגִין מְלוּלָא בִּישָׂא כי ודאי נפשו המדברת

היא עצמה נעשית משותקת ואינה יכולה לדבר בשביל הדיבורים האסורים ולשה"ר שדיברה. **וּכְבִּדִין חַוִּיא אֲזִדְמִן** ואז הנחש מזדמן כנגד הדיבורים האלו לקבל אותם, **דְּכֻלָּא לְאַתְרֵיהּ אֲתֵתְהָר** כי הכל חוזר למקומו והדיבור הרע הולך אצל צד הרע, **וְכַד הָהִיא מְלָה בִישָׂא סְלָקָא בְּאוֹרְחִין יְדִיעֵן** וכאשר הלשון הרע עולה למעלה בדרכים ידועות, **וְשָׂאֲרֵי קַמִּיָּה דְחַוִּיא תִּקְיָפָא** ושורה לפני הנחש החזק, **כְּמָה רוּחִין מִתְעָרִין בְּעֻלְמָא** כמה רוחות רעות מתעוררות בעולם, **וְרוּחָא נִחְתָּא מִהֶהוּא סְטָרָא** ורוח טומאה יורדת מצד הרע של הנחש, **וְאַשְׁפַּח דְּהֶהוּא בַר נָשׁ אֲתֵתְעַר לֵיהּ בְּמְלָה בִישָׂא** ומוצא את אותו האדם שעורר אותו על ידי דיבוריו הרעים, **וְהָא רוּחָא מְמַלְלָא קְדִישָׂא אֲתֵתְעַבְרָא מְנִיָּה** ואז רוח הקדושה שהיא נפש המדברת שיש לאותו האדם עוברת ומסתלקת ממנו, **כְּדִין שְׂרִיא עֲלוּי וְסָאִיב לֵיהּ** ורוח הטומאה שורה עליו ומטמאת אותו, **וְכְבִּדִין הוּא סָגִיר** ואז הוא נעשה מצורע.

האדם נענש על לשון הרע וכן על דברים טובים שהיה יכול לדבר ולא דיבר **כְּמָה דְּעוֹנְשָׂא דְהָאִי בַר נָשׁ בְּגִין מְלָה בִישָׂא** כמו שנענש אותו אדם על מה שמדבר לשון הרע. **כִּדְ עוֹנְשִׂיָּהּ בְּגִין מְלָה טְבָא, דְּקָאֲתִי לִידֵיהּ, וְיָכִיל לְמַלְלָא, וְלֹא מְלִיל** כך גם נענש על הדברים הטובים שבאו לידו כמו דברי תורה או דברי חיזוק לבני אדם לקרבם לאביהם